

Utbildningsutskottets betänkande

1977/78: 12

med anledning av propositionen 1977/78: 14 om utbildning på musikområdet jämte motioner

Propositionen

I propositionen 1977/78: 14 har regeringen (utbildningsdepartementet) — efter föredragning av statsrådet Wikström — föreslagit riksdagen att

1. godkänna de riktlinjer för en reform av utbildningen på musikområdet som förordats i propositionen,
2. besluta att musikerlinjen skall få inrättas inom sektorn för utbildning för kultur- och informationsyrken,
3. godkänna de riktlinjer för lokalisering och dimensionering av musikutbildningen som förordats i propositionen,
4. bemyndiga regeringen att besluta om organisationen av musiklektörerna i Framnäs, Ingesund, Stockholm och Örebro i enlighet med vad som anförts i propositionen.

Propositionen innehåller principförslag till reformering av den högre musikutbildningen. Riksdagen beslutade år 1970 att en reform av den högre musikutbildningen skulle genomföras successivt med början budgetåret 1971/72. Den sista etappen av reformen skall nu enligt förslaget genomföras fr. o. m. budgetåret 1978/79.

Den högre musikutbildningen föreslås anordnas på tre allmänna utbildningslinjer, nämligen musiklektörslinjen, musikerlinjen och kyrkomusikerlinjen. Linjerna skall byggas upp med en för alla gemensam basutbildning, följt av fördjupningsutbildning och tillvalskurser.

Musiklektörslinjen skall enligt förslaget omfatta kurser om sammanlagt 160 poäng. I linjen ingår utbildning för alla lärarfunktioner, dvs. lärare i musik för grundskola, gymnasieskola och kommunal musikskola, samt ledare eller lärare för musikverksamhet i form av studiecirkel, annan fri gruppverksamhet m. m. Utbildningen skall enligt förslaget ge kompetens för uppgifter inom flera av dessa verksamhetsformer. Inom musiklektörslinjen skall vidare utbildas lärare som kombinerar undervisning i musik med undervisning i annat ämne, s. k. tvåämneslärare, instrumental- och ensemblelärare samt sång- och rytmiklärare.

Musikerlinjen föreslås omfatta kurser om sammanlagt 160 poäng. Utbildningen på musikerlinjen skall ge de studerande möjlighet att förena yrkesroller som instrumentalist eller sångare och som arrangör, kompositör eller ensembleledare.

Till såväl musiklektör- som musikerlinjen skall knytas bl. a. komplet-

terande utbildning och särskilda kurser som är kortare än grundutbildningen. Till dessa linjer skall också enligt förslaget knytas påbyggnadsutbildning.

Kyrkomusikerlinjen som inrättades år 1972 skall enligt förslaget fungera i oförändrat skick.

Propositionen innehåller vidare vissa principiella förslag som rör dels musikutbildningens mål och innehåll, dels förslag om den högre musikutbildningens dimensionering och lokalisering. Utbildning av lärare i musik skall enligt förslaget anordnas i Stockholm, Göteborg, Malmö, Arvika, Piteå och Örebro. Den nuvarande utbildningen vid Svenska Dalcroze-seminariet skall ingå i musiklärarutbildningen i Stockholm. Musikerlinjen och kyrkomusikerlinjen föreslås, liksom nu, anordnas i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Motionerna

Motioner väckta under allmänna motionstiden vid riksmötet 1976/77

1976/77: 102 av Arne Nygren m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen hos regeringen ger till känna vad i motionen anförts om behovet av en norrländsk musikhögskola,

1976/77: 370 av Stina Eliasson (c) och Per Stjernström (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en musikuterapeututbildning bör lokaliseras till Östersund i enlighet med vad som anförts i motionen,

1976/77: 1160 av Kerstin Nilsson m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av

1. att den framtida musikerutbildningen i Norrland knyts till Framnäs,
2. att Framnäs byggs ut till fullständig musikhögskola,

1976/77: 1168 av Gudrun Sundström m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om att statsbidrag skall utgå till Kopparbergs läns landstings högre musikskola.

Motioner väckta med anledning av propositionen

1977/78: 82 av Tore Nilsson (m) vari yrkas att riksdagen vid behandling av propositionen 1977/78: 14 beslutar att en musikhögskola lokaliseras till Umeå,

1977/78: 107 av Helge Hagberg m. fl. (s) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att musiklärarutbildning skall förläggas till Örebro fr. o. m. den 1 juli 1978,

2. att riksdagen ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förhandlingar angående de ekonomiska villkoren,

1977/78: 108 av Georg Pettersson m. fl. (c, m, fp) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att musiklärarutbildning skall förläggas till Örebro fr. o. m. den 1 juli 1978,

2. att riksdagen ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förhandlingar angående de ekonomiska villkoren,

1977/78: 109 av Per-Olof Strindberg m. fl. (m, s, c, fp, vpk) vari yrkas att riksdagen beslutar att musiklärarutbildning skall anordnas även i Linköping i enlighet med förslag från organisationskommittén för högre musikutbildning,

1977/78: 120 av Birger Rosqvist (s) och Börje Nilsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om musikstudier för handikappade elever vid Oskarshamns folkhögskola,

1977/78: 137 av Georg Andersson (s) vari yrkas att riksdagen ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande utbyggnad av förberedande musikutbildning,

1977/78: 138 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen hemställer om att förslag till en sammanhållen reform av musikutbildningen på olika nivåer snarast föreläggas riksdagen och att detta bör innehålla förslag

a) om ett statsbidragssystem till den kommunala musikskolan för att säkra en utbyggnad till hög och jämn standard över hela landet,

b) om åtgärder för att inrätta musiklinjer inom gymnasieskolan och kompletterande specialkurser i enlighet med förslag från organisationskommittén för högre musikutbildning,

c) om ändring av antagningssystemet till gymnasieskolans musiklinjer, för att inte elever med särskild musikbegåvning skall utestängas av formella skäl,

d) om en utbyggnad av den kompletterande musikutbildningen, bl. a. i syfte att ge möjlighet för dem som tjänstgör som musiklärare utan att ha formell kompetens att utan inkomstminskning få sådan,

e) om studiestipendier för bl. a. frilansmusiker som önskar genomgå kompletterande utbildning,

2. att riksdagen uttalar att i det under punkt 1 nämnda förslaget även bör ingå en seriös behandling av och konkreta ställningstaganden till övriga av organisationskommittén i betänkandet (SOU 1976: 33) Musiken—människan—samhället avgivna förslag.

Utskottet

Riksdagen beslutade år 1970 (prop. 1970: 25, SU 1970: 108, rskr 1970: 274) att en reform av den högre musikutbildningen skulle genom-

föras successivt med början budgetåret 1971/72. Beslutet omfattade vissa förhållandevis utförliga riktlinjer för utbildningens struktur och innehåll, uppdelning på utbildningslinjer och studietid för olika utbildningar. Som en följd av riksdagsbeslutet tillsattes organisationskommittén för högre musikutbildning (OMUS). I riksdagsbeslutet angavs att OMUS skulle utgå från att högre musikutbildning skulle anordnas, förutom vid de statliga musikhögskolorna, också vid Folkliga musikskolan Ingesund i Arvika, Framnäs folkhögskola i Piteå och Örebro musikpedagogiska institut under förutsättning att godtagbara överenskommelser kunde träffas med huvudmännen för dessa skolor. OMUS skulle också avge förslag beträffande utbildningen vid Svenska Dalcroze-seminariet i Stockholm.

OMUS har våren 1976 överlämnat sina förslag i form av ett principbetänkande (SOU 1976: 33) *Musiken — människan — samhället*. OMUS har vidare hösten 1977 avgivit ett delbetänkande (Ds U 1977: 15) *Dimensionering och lokalisering av den högre musikutbildningen*. Dessa båda betänkanden utgör grund för propositionen 1977/78: 14 om utbildning på musikområdet.

Utskottet ansluter sig till uppfattningen i propositionen 1977/78: 14 att en reform av musikutbildningen inte bara är en utbildningspolitisk utan också en kulturpolitisk fråga. Utskottet delar vidare uppfattningen att musikutbildningens ansvarsområde bör vidgas till att omfatta musikkulturens alla väsentliga repertoarområden. Detta vidgade ansvarsområde begränsar inte den högre musikutbildningens primära uppgift att befordra yrkeskunnande i form av instrumentala och vokala färdigheter på hög nivå.

OMUS' studieorganisatoriska förslag innebär att musikutbildning anordnas på i första hand tre allmänna utbildningslinjer, nämligen musikkörlinjen, musikerlinjen och kyrkomusikerlinjen. Enligt propositionen bör dessa linjer på det sätt OMUS föreslår byggas upp med en för alla gemensam basutbildning, följd av fördjupningsutbildning och tillvalskurser.

Enligt OMUS' förslag skall på *musikkörlinjen* anordnas ettämneshögskoleutbildning av lärare i musik för grundskola och gymnasieskola samt för kommunal musikskola liksom utbildning av ledare eller lärare för musikverksamhet i form av studiecirkel, annan fri gruppverksamhet m. m. OMUS räknar vidare med att instrumental- och ensemblelärare samt sång- och rytmiklärare skall utbildas på denna linje. Därutöver skall utbildas lärare som skall kombinera undervisning i musik med undervisning i annat ämne, s. k. tvåämneshögskolelärare. Utskottet utgår från att det är avsikten att den del av lärarutbildningen som inte gäller ämnet musik utan svenska, engelska m. fl. ämnen skall anordnas i anslutning till av riksdagen inrättad ämneshögskolelinje (prop. 1975/76: 89, UbU 1975/76: 26, rskr 1975/76: 268).

Den i propositionen förordade musiklärarutbildningen tillstyrker utskottet. Den bör enligt utskottets uppfattning på sikt kunna resultera i en förbättring av det svåra läge som musikundervisningen i skolan sedan länge har befunnit sig i bl. a. på grund av en besvärande brist på behöriga musiklärare. Enligt vad utskottet erfarit kommer frågan om möjlighet för musiklärare att kombinera tjänstgöring i skola och kommunal musikskola i en och samma tjänst att inom kort få sin lösning.

Utskottet tillstyrker också vad som i propositionen anförts om *musikerlinje* och föreslår att tidigare inrättad musiklinje inom sektorn utbildning för kultur- och informationsyrken ersätts av en musikerlinje omfattande kurser om sammanlagt 160 poäng. Behovet av differentierad studietid för olika studiealternativ inom linjen bör kunna tillgodoses genom att universitets- och högskoleämbetet (UHÄ) eller, efter UHÄ:s bemyndigande, styrelsen för utbildningen utnyttjar sin möjlighet att inom ramen för tillgängliga resurser anordna utbildning inom linjen med annan längd än 160 poäng.

Vad som i propositionen anförts om *kyrkomusikerlinjen* föranleder ingen erinran från utskottets sida.

OMUS utgår från att det inom linjerna skall finnas utrymme för en rad andra utbildningar än grundläggande musikutbildning av mer traditionellt slag. OMUS har utförligt motiverat varför de av kommittén föreslagna särskilda kurserna bör utgöra en permanent del av utbildningsverksamheten och få resurser inom sektorsanslagen. OMUS' förslag tillstyrks i propositionen. Utskottet har inte något att erinra mot nämnda anordning.

Utskottet vill i sammanhanget göra ett terminologiskt klarläggande. I propositionen 1977/78: 14 om utbildning på musikområdet används — i anslutning till OMUS' förslag — termen *linjeanknuten kurs* för att beteckna kurser som ingår i linje (s. 114), medan *linjeanknuten kurs* i propositionen 1976/77: 59 om utbildning och forskning inom högskolan m. m. avser sådan enstaka kurs som inte ingår i linje men som av särskilda skäl bör vara så nära anknuten till en allmän utbildningslinje att kostnaden för den bör bestridas ur sektorsanslag (UbU 1976/77: 20 s. 46 och 50). Den kompletterande utbildning m. m. som beskrivs i musikutbildningspropositionen (s. 113 och 114) motsvarar såvitt utskottet kunnat finna dels kurs inom allmän utbildningslinje, dels i flertalet fall *linjeanknuten kurs* enligt definitionen i högskolepropositionen, dels enstaka kurs (4 kap. högskoleförordningen) som bekostas med medel från anslaget Lokala och individuella linjer och enstaka kurser. Det är enligt utskottets mening önskvärt att skillnaderna mellan dessa olika slag av högskoleutbildning kommer till uttryck i föreskrifterna för musikutbildningen.

Vad slutligen gäller påbyggnadsutbildning erinrar utskottet om att

påbyggnadslinje inrättas först sedan riksdagen fattat beslut om att sådan linje får inrättas.

Vad så gäller den högre musikutbildningens *lokalisering* föreslås i propositionen att musikerutbildning och kyrkomusikerutbildning liksom nu skall anordnas i Stockholm, Göteborg och Malmö. Utbildning av lärare i musik skall anordnas i Stockholm, Göteborg, Malmö, Arvika, Piteå och Örebro. Den nuvarande utbildningen vid Svenska Dalcroze-seminariet skall ingå i musiklärarutbildningen i Stockholm.

Frågor om lokalisering tas upp i fem motioner. I motionerna 1976/77: 102, 1976/77: 1160 och 1977/78: 82 yrkas att en musikhögskola förläggs till Norrland. I motionen 1977/78: 109 föreslås att musiklärarutbildning skall anordnas även i Linköping i enlighet med OMUS' förslag. I motionen 1976/77: 370 föreslås slutligen att musikterapeututbildning lokaliseras till Östersund.

Nästan alla remissinstanser, som har yttrat sig över OMUS' förslag till dimensionering av den högre musikutbildningen, anser i likhet med OMUS att musikerutbildning bör bedrivas på endast tre orter. Av pedagogiska och ekonomiska skäl måste en musikutbildning som avser täcka nästan alla väsentliga repertoarområden inom musiklivet ha ett visst studerandeunderlag. En på så sätt breddad musikutbildning kräver också mycket differentierade lärarresurser. En lokalisering av musikutbildning till nya orter är därför enligt utskottets mening inte möjlig nu, såvida man inte är villig att totalt öka utbildningskapaciteten för hela musikområdet utöver den nivå som OMUS förordat. Med hänvisning till vad som anförts och till ställningstagandena i propositionen är utskottet inte nu berett förorda att beslut fattas om annan till Norrland lokaliserad högre musikutbildning än den i propositionen föreslagna musiklärarutbildningen i Framnäs. Utskottet avstyrker alltså motionerna 1976/77: 102, 1976/77: 1160 och 1977/78: 82.

Utskottet vill i detta sammanhang påpeka att inrättandet av musiklärarlinje i Framnäs och i Ingesund innebär att den yrkesutbildning, som hittills fått anordnas vid de båda folkhögskolorna med statsbidrag för en lärartäthet av 8,0 lärartimmar per elevvecka, organisatoriskt förs ut ur folkhögskolans ram och att nuvarande musikinstruktörs- och musikpedagogutbildning på dessa orter anordnas inom ramen för eller i anslutning till den nya musiklärarlinjen. Propositionens förslag påverkar i övrigt inte musikutbildningen inom folkhögskolan.

OMUS föreslår att utbildning av lärare i musik och annat ämne skall anordnas vid universitetet i Linköping. I propositionen anføres dels att det för närvarande inte är aktuellt att förlägga utbildning av lärare i musik och annat ämne till ytterligare en ort, dels att takten för genomförandet av OMUS' dimensioneringsförslag får prövas i det årliga budgetarbetet. Med hänvisning till vad OMUS anför i ärendet anser utskottet att när det blir aktuellt att satsa på musiklärarutbildning på

ytterligare en ort finns det skäl att förlägga musiklärarutbildning till Linköping. Med detta uttalande föreslår utskottet att riksdagen avslår motionen 1977/78: 109 om musiklärarutbildning i Linköping.

OMUS har i sitt principbetänkande på flera sätt uppmärksammat behovet av utbildning för musikterapeutisk verksamhet. Den moderna rytmikpedagogikens synsätt och metodik gör enligt OMUS att rytmiklärare börjat få allt större betydelse på musikundervisningens olika stadier, inom musikterapiens olika områden och för insatser inom omsorgs- och verksamheten. OMUS' förslag innebär att den rytmiklärarutbildning som nu anordnas i Stockholm och i Malmö den 1 juli 1978 skall inordnas i musiklärarlinjen som en särskild variant. Sådan utbildning bör enligt OMUS senare komma till stånd på flera orter i landet. OMUS avser då i första hand sådana orter som har annan musikutbildning. Det är enligt OMUS svårt att förlägga utbildning inom musikområdet till nya orter där det inte finns differentierade lärarresurser och ett studerandeantal som garanterar att utbildningen fungerar organisatoriskt och pedagogiskt. Med hänvisning till det anförda och till vad som i propositionen anförts om kompletterande musikutbildning vid t. ex. folkhögskola föreslår utskottet att riksdagen avslår motionen 1976/77: 370 om förläggning av musikterapeututbildning till Östersund.

Regeringen bör under de förutsättningar som anges i propositionen få besluta om hur *organisationen* inom högskolan skall utformas för musiklärarlinjen i Piteå, Arvika, Stockholm och Örebro.

Enligt motionerna 1977/78: 107 och 1977/78: 108 bör statlig musiklärarutbildning anordnas i Örebro fr. o. m. den 1 juli 1978 och förhandlingar härom omedelbart tas upp av staten med huvudmännen för Örebro musikpedagogiska institut.

Enligt vad utskottet erfarit förbereder regeringen — under förutsättning av riksdagens bifall till propositionen 1977/78: 14 — ett uppdrag till statens förhandlingsnämnd beträffande förhandlingar om musiklärarlinje med huvudmännen för Folkliga musikskolan Ingesund, Framnäs folkhögskola, Svenska Dalcroze-seminariet och Örebro musikpedagogiska institut. I fråga om ekonomiska åtaganden för staten krävs riksdagens godkännande. Eventuella medelsbehov för musiklärarlinjen budgetåret 1978/79 bör enligt utskottet övergångsvis kunna tillgodoses med medel från anslaget Oförutsedda utgifter och senare genom förslag till riksdagen om medel på tilläggsbudget. Riksdagen bör bemyndiga regeringen att träffa erforderliga avtal.

Med hänvisning till det anförda anser utskottet, som bedömer det vara väsentligt att förhandlingarna bedrivs med skyndsamhet, att riksdagen bör avslå motionerna 1977/78: 107 och 1977/78: 108.

Med *förberedande musikutbildning* avser OMUS alla de olika möjligheter till utbildning, genom vilken blivande högskolestuderande kan

skaffa sig de musikaliska förkunskaper som krävs för att bli antagen till högskoleutbildning på musikområdet. Den förberedande musikutbildningen består av kommunal musikskola — enligt uppgift från Svenska kommunförbundet finns sådan numera i nästan samtliga kommuner —, musiklinje och högre specialkurs i musik vid vissa gymnasieskolor, lägre musikkurser vid vissa folkhögskolor, studieförbundens musikkurser, kurser m. m. anordnade av olika organisationer samt privatstudier.

Svenska kommunförbundet har våren 1976 lagt fram en omfattande materialsamling för kommunernas planering av den frivilliga musikundervisningen, benämnd "Den kommunala musikskolan". Den kommunala musikskolan omfattar enligt riktlinjerna en grundkurs samt ett antal ämneskurser, som utgör huvuddelen av musikskolans verksamhet. Det totala elevantalet i den kommunala musikskolan uppgick år 1976 till ca en tredjedel av antalet elever i grundskolan, dvs. mer än 300 000. Det bör påpekas att den kommunala musikskolan även tar emot gymnasieskoleelever och vuxna.

Enligt motionen 1977/78: 138 bör det vara en kulturpolitisk målsättning att bygga ut den kommunala musikskolan så att den får dels en hög och jämn kvalitet i hela landet, dels en sådan omfattning att alla som så önskar kan delta i verksamheten. I yrkandet 1 a i motionen begärs ett särskilt statsbidrag till den kommunala musikskolan, skilt från grundskolans s. k. förstärkningsresurs.

Genom det arbete på central nivå som har utförts av Svenska kommunförbundet år 1976 har det skapats gemensamma riktlinjer för planeringen av arbetet inom musikskolan i de olika kommunerna. Utskottet delar motionärernas uppfattning att det bl. a. för rekryteringen till den högre musikutbildningen är mycket viktigt att den kommunala musikskolan får en hög och jämn standard i hela landet. Av propositionen framgår att frågan om visst statligt stöd till den kommunala musikskolan prövas inom regeringskansliet. Med hänvisning härtill anser utskottet att motionen 1977/78: 138 yrkandet 1 a inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

I motionen 1977/78: 138 erinras om att det finns 180 intagningsplatser till gymnasieskolans tvååriga musiklinje och 90 intagningsplatser till den ettåriga specialkurs i musik, som är påbyggnadsutbildning till musiklinjen. Antalet platser vid lägre musikkurser vid folkhögskolor är ungefär 200. En jämförelse mellan antalet intagningsplatser inom högskoleutbildningen, vilket beräknas till 500—550 platser år 1982, och antalet intagningsplatser till nämnda förberedande utbildning visar enligt motionärerna att den förberedande musikutbildningen är underdimensionerad. I motionen yrkas (yrkandet 1 b) att det inrättas minst en musiklinje i gymnasieskolan i varje län och högre specialkurs i musik på varje större ort.

Även i motionen 1977/78: 137 föreslås en ökad satsning på förberedande musikutbildning i hela landet. Gymnasieskolans musiklinje och den högre specialkursen i musik bör enligt motionären byggas ut snabbt. Norrlandslänen anses därvid böra prioriteras.

Riksdagen har våren 1977 beslutat att den försöksvis anordnade musikutbildningen i gymnasieskolan fr. o. m. läsåret 1977/78 skall organiseras i form av en tvåårig musiklinje och en kompletterande ettårig specialkurs (prop. 1976/77: 100, UbU 1976/77: 17 s. 8, rskr 1976/77: 158). I anslagsframställningen för budgetåret 1978/79 föreslår skolöverstyrelsen (SÖ) att musiklinjen byggs ut med ytterligare 90 intagningsplatser till sammanlagt 270 platser. Inom gymnasieskolans s. k. lilla ram föreslår SÖ för samma budgetår ytterligare två klasser av den högre specialkursen i musik, dvs. en ökning med 60 intagningsplatser till sammanlagt 150 platser i påbyggnadsutbildningen.

Utskottet anser i likhet med föredraganden att en förstärkning av den förberedande musikutbildningen bör ske successivt. Förberedande musikutbildning kan ske i många olika former. Innevarande budgetår utgår extra stöd till musikundervisning vid folkhögskola för totalt 25 000 elevveckor i form av 4,0 lärartimmar per elevvecka. Den ena typen av förberedande utbildning kan komplettera den andra. Arbetet med att kartlägga och sprida information om möjligheterna till förberedande musikutbildning som uppfyller de särskilda förkunskapskraven för tillträde till högre musikutbildning är en uppgift för högskolan. Utskottet utgår från att UHÄ därvid biträder högskolorna i den utsträckning som behövs.

Med hänvisning till det anförda och då budgetpropositionens förslag bör avvaktas avstyrker utskottet motionen 1977/78: 138 yrkandet 1 b och motionen 1977/78: 137.

Vad beträffar urval till gymnasieskolans musiklinje gäller i dag samma regler för denna studieväg som för andra studievägar inom gymnasieskolan. Utskottet har erfårit att frågan om viktning av musikbetyget vid urval till musiklinje vid tidigare tillfälle diskuterats inom SÖ. Studie- och yrkesorienteringen i grundskolan som den bedrivs i dag leder enligt SÖ i flertalet fall till att endast musikbegåvade söker sig till musiklinjen. Om det visar sig att det föreligger behov att modifiera nuvarande principer för urval till musiklinjen anser utskottet att det bör ankomma på SÖ att vidta erforderliga åtgärder. Med hänvisning till vad som anförts föreslår utskottet att riksdagen avslår motionen 1977/78: 138 yrkandet 1 c om ändring av nuvarande urvalsregler i syfte att tillmäta musikbegåvning ökad vikt.

Kopparbergs läns landstings högre musikskola omfattar tvåårig musikutbildning som förbereder för inträde till bl. a. musikhögskola. OMUS framför i betänkandet Musiken — människan — samhället (SOU 1976: 33 s. 237) olika förslag att lösa frågan om statsbidrag till skolan, bl. a.

att organisera skolan som extern folkhögskolekurs ansluten till landstingets folkhögskola Fornby. Utskottet har noterat att SÖ enligt propositionen skall få i uppdrag att pröva frågan om statsbidrag till skolan. Med hänvisning härtill anser utskottet, som finner det angeläget att den i motionen aktualiserade frågan får en snar lösning, att riksdagen bör avslå motionen 1976/77: 1168 angående förslag om statsbidrag till Kopparbergs läns landstings högre musikskola.

Med hänvisning till vad som anförts dels i propositionen 1976/77: 55 om folkhögskolan beträffande de handikappades folkhögskolestudier, dels i förevarande proposition om möjligheter till musikundervisning inom folkhögskolan avstyrker utskottet motionen 1977/78: 120 om musikstudier för handikappade vid viss folkhögskola.

Vad som i propositionen anförts om *kompletterande utbildning* och *musikpedagogiskt utvecklingsarbete* föranleder inte någon erinran från utskottets sida.

Den särskilda utbildningen för icke-behöriga musiklärare i skolväsendet, den s. k. SMU-utbildningen, bedrivs enligt vad utskottet erfarit i sådana former att kursdeltagarna inte behöver vidkännas lönebortfall. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionen 1977/78: 138 yrkandet 1 d.

Yrkandet 1 e om studiestipendier i motionen 1977/78: 138 bör avslås med hänvisning till vad som i propositionen anförts om möjlighet till konstnärsbidrag.

Reformen av den högre musikutbildningen innebär så pass genomgripande förändringar att den behöver förberedas genom fortsatta centrala insatser och ett fortsatt planeringsarbete på central nivå. Enligt propositionen skall UHÄ få i uppdrag att fullfölja det arbete som OMUS hittills har svarat för. Då utskottet utgår från att UHÄ därvid tar till vara och vidareutvecklar de olika förslag från OMUS som kan bedömas leda till ytterligare förbättringar av utbildningen på musikområdet anser utskottet att riksdagen bör avslå motionen 1977/78: 138 yrkandet 2 om behandling av vissa förslag från OMUS.

Aberopande det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen med anledning av propositionen 1977/78: 14 beträffande sektorn för kultur- och informationsyrken, med ändring av tidigare beslut om musiklinje, beslutar att en musikerlinje den 1 juli 1978 skall tas upp som allmän utbildningslinje om 160 poäng på förteckningen över allmänna utbildningslinjer,
2. att riksdagen beträffande högre musikutbildning i Norrland avslår motionerna 1976/77: 102, 1976/77: 1160 och 1977/78: 82,
3. att riksdagen beträffande musiklärarutbildning i Linköping avslår motionen 1977/78: 109,

4. att riksdagen beträffande musikerterapeututbildning i Östersund avslår motionen 1976/77: 370,
5. att riksdagen godkänner de riktlinjer för lokalisering och dimensionering av musikutbildningen som förordats i propositionen 1977/78: 14,
6. att riksdagen med anledning av propositionen 1977/78: 14 bemyndigar regeringen att besluta om organisationen för musiklektörslinje i Framnäs, Ingesund, Stockholm och Örebro i enlighet med vad som anförts i propositionen,
7. att riksdagen bemyndigar regeringen att träffa avtal om musiklektörutbildning med huvudmännen för Folkliga musikskolan Ingesund, Framnäs folkhögskola, Svenska Dalcroze-seminariet och Örebro musikpedagogiska institut i enlighet med vad utskottet anför,
8. att riksdagen beträffande statlig musiklektörutbildning i Örebro avslår motionerna 1977/78: 107 och 1977/78: 108,
9. att riksdagen beträffande statligt stöd till den kommunala musikskolan avslår motionen 1977/78: 138 yrkandet 1 a,
10. att riksdagen beträffande förberedande musikutbildning i gymnasieskolan avslår motionen 1977/78: 138 yrkandet 1 b och motionen 1977/78: 137,
11. att riksdagen beträffande urvalsregler för gymnasieskolans musiklinje avslår motionen 1977/78: 138 yrkandet 1 c,
12. att riksdagen beträffande statsbidrag till Kopparbergs läns landstings högre musikskola avslår motionen 1976/77: 1168,
13. att riksdagen beträffande musikstudier för handikappade vid viss folkhögskola avslår motionen 1977/78: 120,
14. att riksdagen beträffande vissa villkor vid kompletterande utbildning för i tjänst varande lärare avslår motionen 1977/78: 138 yrkandet 1 d,
15. att riksdagen beträffande vissa studiestipendier avslår motionen 1977/78: 138 yrkandet 1 e,
16. att riksdagen beträffande vissa av organisationskommittén för högre musikutbildning avgivna förslag avslår motionen 1977/78: 138 yrkandet 2,
17. att riksdagen godkänner de riktlinjer för en reform av utbildningen på musikområdet som förordats i propositionen 1977/78: 14.

Stockholm den 6 december 1977

På utbildningsutskottets vägnar
STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Stig Alemyr (s), Claes Elmstedt (c), Ove Nordstrandh (m), Hans Jönsson (s), Sven Johansson (c), Bengt Wiklund (s), Linnea Hörlén (fp), Lars Gustafsson (s), Lena Hjelm-Wallén (s), Per-Olof Strindberg (m), Roland Sundgren (s), Christina Rogestam (c), Helge Hagberg (s), Jörgen Ullenhag (fp) och Lennart Bengtsson (c).